

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Noordzijde 76, Bodegraven

Opsteller: B. Verhoeven

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Noordzijde 76, Bodegraven
Opsteller	B. Verhoeven
Datum	14-08-2018
Versienummer	02
Rapportkenmerk	ER20180118v02
Aantal pagina's	30
Opdrachtgever	Mevr. A. P. Bakker-Stigter
Contactpersoon	Dhr. W. P. Kaandorp IntROview B.V.
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Verhoeven, B, 2018. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Noordzijde 76, Bodegraven. Rapportkenmerk ER20180118v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Verordening ruimte.....	9
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Omschrijving plangebied.....	11
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	13
4.1 Wet natuurbescherming.....	13
4.2 Verordening ruimte.....	15
5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	17
5.1 Algemeen.....	17
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	18
5.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	20
5.4 Nationaal beschermde soorten.....	21
6 Conclusies en aanbevelingen.....	25
6.1 Beschermde houtopstanden.....	25
6.2 Beschermde gebieden.....	25
6.3 Beschermde soorten.....	25
7 Geraadpleegde bronnen.....	27
7.1 Literatuur.....	27
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	29

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van mevvr. A.P. Bakker-Stigter heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Noordzijde 76, Bodegraven. De aanleiding voor dit verzoek is het opstellen van een bestemmingsplan ten behoeve van het oprichten van een woning (zie hoofdstuk 3). Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde dier- en plantsoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

---

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod.

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen bomenlanen bestaande uit 20 of meer rijbomen en houtopstanden groter dan 10 are aanwezig. Derhalve is een ontheffingsaanvraag niet nodig.

2.2 *Verordening ruimte*

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Omschrijving plangebied

Het plangebied genaamd Noordzijde 76, Bodegraven betreft een perceel grasland met daarop enkele opstallen aan de noordzijde van Bodegraven, gemeente Bodegraven-Reeuwijk, provincie Zuid-Holland (zie Afbeelding 1).

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven Bron: PDOK

- Het plangebied betreft een graslandperceel met daarop enkel opstallen ten oosten van Noordzijde 76. De opstallen betreffen enkel oude schuurtjes (maximaal 2,5 meter hoog) met verschillende soorten gevelbeplating. Het grootste deel bestaat uit houten beplatingen, deels zijn de gevels opgetrokken uit baksteen (enkelwandig en zonder luchtsponw). De dakbedekking bestaat uit metalen platen en deels met sandwichpanelen. Het grasland betreft cultuurgrasland met voornamelijk Engels raaigras.
- Binnen het plangebied staat één es, grenzend aan het plangebied staan enkele andere bomen.
- Open water is (in de directe omgeving) aanwezig, aangrenzend liggen enkele watergangen (poldersloten).
- Verhardingen zijn, buiten de geasfalteerde oprit, afwezig.
- Verlichting is het plangebied, langs de doorgaande weg grenzend aan het

plangebied is straatverlichting aanwezig.

- Ondergrondse ruimtes zijn afwezig.

3.1.1 Voorgenomen activiteiten

De initiatiefnemer is voornemens een woning (zie Afbeelding 2) te realiseren.

Werkzaamheden zijn onder meer:

- Het slopen van de bestaande opstallen.
- Het kappen van een es.
- Het bouwrijp maken van het plangebied.
- Graven van een nieuwe watergang (ligging en dimensie nog onbekend).
- Bouwen van een woning (details nog onbekend).

Afbeelding 2: Schets van de mogelijke nieuwe situatie. Bron: opdrachtgever.

3.1.2 Planning

Een exacte planning van de werkzaamheden is (nog) niet bekend.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

Het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Broekvelden, Nettenbroek en Polder Stein, gelegen op ruim 2,7 km ten zuiden van het plangebied³. Dit is een niet stikstofgevoelig Vogelrichtlijngebied⁴.

Negatieve effecten in het Natura2000-gebied bestaan niet uit stikstof gerelateerde effecten. Negatieve effecten op kwalificerende soorten (zie Afbeelding 3 voor de soorten) door oppervlakteverlies, verdroging, versnippering, verontreiniging, verstoring door trilling en geluid, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten zijn uit te sluiten op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten (sloop en nieuwbouw op bestaande locatie in lintbebouwing) die hier zullen plaatsvinden.

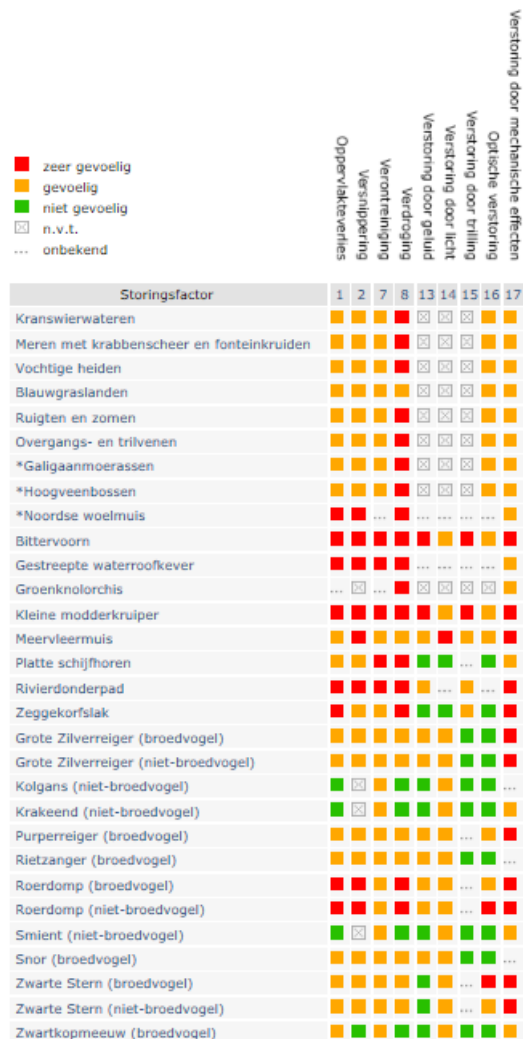
3 <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

4 <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=9&id=n2k104&topic=gevoeligheid>

Afbeelding 3: Effectenindicator voor het Natura 2000-gebied Broekvelden, Nettenbroek en Polder Stein. Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?selectGebied=104&selectActiviteit=Woningbouw&submit=Toon+effecten&subj=effectenmatrix>

Het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck ligt op een vergelijkbare (ca. 3 km) afstand ten noorden van het plangebied. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen. Negatieve effecten op de kwalificerende habitats (kranswiervelden, meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, vochtige heiden, blauwgraslanden, ruigten en zomen, overgangs- en trilvenen, galigaanmoerassen en hoogveenbossen) in het Natura2000-gebied bestaan niet uit stikstof gerelateerde effecten. Negatieve effecten door oppervlakteverlies, verdroging, versnippering, verontreiniging, verstoring door trilling en geluid, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten (zie Afbeelding 4) op kwalificerende habitats zijn uit te sluiten op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten (sloop en nieuwbouw langs een dorpskern) die hier zullen plaatsvinden. Tijdens de werkzaamheden kan tijdelijk sprake zijn van optische verstoring en verstoring door trilling en geluid vanwege de bouwactiviteiten. De kwalificerende soorten kleine modderkruiper, bittervoorn, rivierdonderpad, zwarte stern, snor, grote zilverreiger en meervleermuis zijn hier gevoelig voor. Het gebied maakt echter geen (essentieel) deel uit van functioneel leefgebied voor deze soorten. Daarmee hoeft geen vergunning als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb te worden aangevraagd.

Afbeelding 4: Effectenindicator voor het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck. Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?selectGebied=103&selectActiviteit=Woningbouw&submit=Toon+effecten&subj=effectenmatrix>

4.2 Verordening ruimte

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

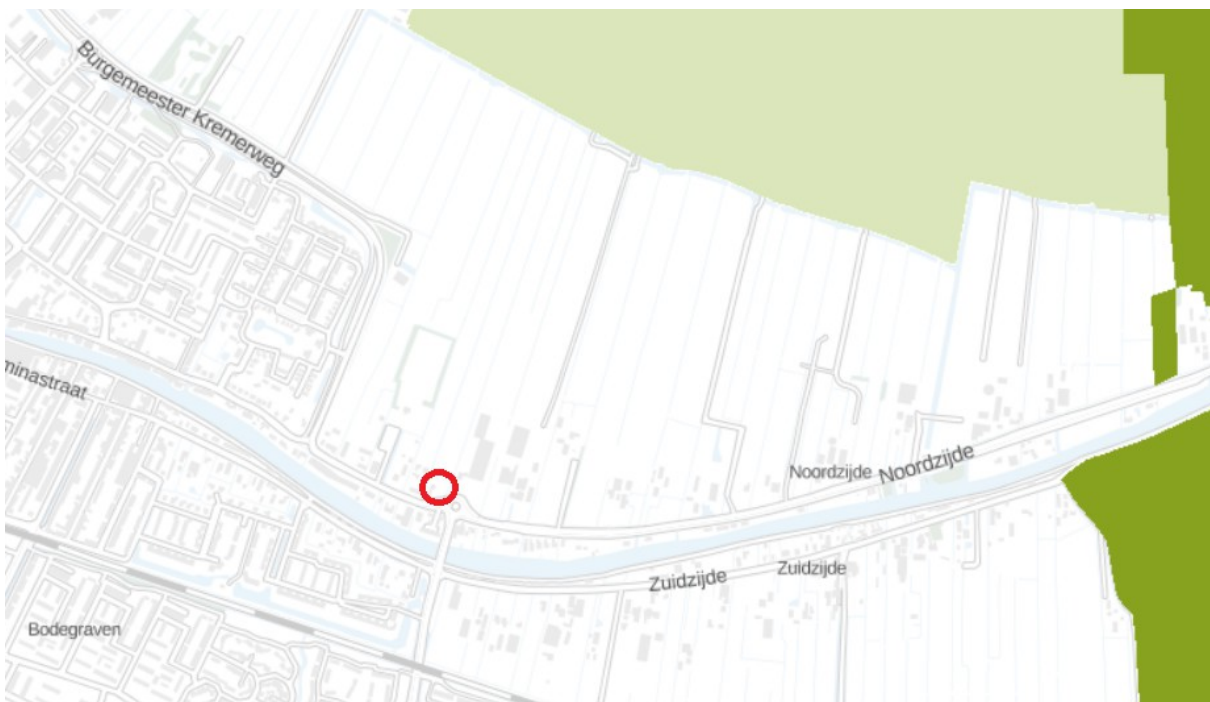
Het meest dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op ca. 1,3 km ten oosten van het plangebied. Dit betreft Fort Wierickerschans⁵, zie Afbeelding 2). Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van een (tijdelijk) negatieve impact op de wezenlijke

5 <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/EHS>

waarden en kenmerken van de bovengenoemde gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2.2 Overige gebieden

Provincie Zuid-Holland onderscheidt naast het NNN ook Belangrijke weidevogelgebieden⁶. Het meest dichtstbijzijnde Belangrijke weidevogelgebied bevindt zich op ca. 800 meter ten noorden van het plangebied. Dit betreft de Noordzijderpolder, zie Afbeelding 3. Op basis van de afstand van dit gebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

Afbeelding 5: Ligging van het plangebied (Rood omlijnd) ten opzichte van het NNN (groen) en Belangrijk Weidevogelgebied (grijs). Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/EHS>

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 16-01-2018 door B. Verhoeven, ecologisch deskundige⁷ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit rapport zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar. In aanvulling daarop zijn sites van de verschillende pgo's voor aanvullende verspreidingsgegevens geraadpleegd. Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig.

Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

---

⁷ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Havik	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Huismus	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Roek	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Steenuil	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 16-01-2018

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is ongeschikt voor jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van vogels als huismus en gierzwaluw. De bebouwing binnen het plangebied is ongeschikt. De dakbedekking van de opstallen bestaat voornamelijk uit (enkelzijdige) metalen golfbeplating en deels met sandwichpanelen, hieronder zijn geen geschikte ruimtes aanwezig. In de gevels zijn eveneens geen geschikte nissen of kieren aanwezig. Ook voor uilen (steenuil en kerkuil) zijn geen geschikte nestplekken aanwezig. Wel zijn er in het zuidelijke deel invliegopeningen aanwezig welke toegang kunnen bieden tot de opstallen en daardoor potentieel geschikt zijn als roestplaats. In de opstallen werden echter geen sporen (braakballen, mestsporen) wat duidt op aanwezigheid van uilen aangetroffen en zijn daardoor redelijkerwijs uit te sluiten.

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. In het plangebied staan één es en in de directe omgeving staan enkele bomen, hierin zijn geen boomnesten of hollen aangetroffen. Potentieel essentieel functioneel leefgebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten is in het plangebied, mede door de ligging, afwezig. Daarnaast zijn er in de directe omgeving ruim voldoende geschiktere alternatieven aanwezig.

5.2.2.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten⁸. In de opstallen zou eventueel een soort als zwarte roodstaart tot broeden kunnen komen. Sporen van boerenzwaluw zijn niet aangetroffen.

5.2.2.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. In de opstallen zou mogelijk een witte kwikstaart tot broeden kunnen komen. In de oeverzone van de watergangen zou wilde eend tot broeden kunnen komen.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.3.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten zijn in het plangebied uit te sluiten. Geschikt habitat is afwezig, bebouwing is ongeschikt en in de bomen werden geen boomnesten of hopen aangetroffen. Tevens maakt het plangebied geen onderdeel uit van essentieel leefgebied voor vogels met een vaste rust- en verblijfplaats. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

5.2.3.2 *Niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor soorten met niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels. Nesten van soorten met niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels vallen – in dezen – alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) ^{door} onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 juli).

8 <https://mijn.rvo.nl/documents/20448/98667/Lijst+jaarrond+beschermde+vogelnesten/8c628143-438c-4d87-aef9-eeae6a4b7843>

5.3 Soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Baardvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	1 - 5 km
Otter	Zoogdieren	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	0 - 1 km
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Groene glazenmaker	Insecten - Libellen	0 - 1 km
Platte schijfhoren	Weekdieren	0 - 1 km

Tabel 3: Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 16-01-2018.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is ongeschikt voor voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. De opstallen in het plangebied hebben deel houten gevels en deels zijn de gevels opgetrokken uit baksteen. In de stenen gevels is geen luchtspouw aanwezig. In de bomen binnen en grenzend aan werden geen geschikte hopen of spleten of loszittend schors aangetroffen. Potentieel essentieel foerageergebied en vliegroutes voor vleermuizen zijn in het plangebied afwezig. Geschikte structuren in de vorm van lijnvormige bebouwing en groenstructuren zoals laanbomen en bosranden zijn afwezig. Diffuus overvliegende dieren en foeragerende dieren zijn niet uitgesloten. Geschikt foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied ruim voldoende aanwezig in de vorm van aaneengesloten groen en bomenrijen langs watergangen.

5.3.2.2 Overige Habitatrichtlijnsoorten

Het plangebied is ongeschikt voor andere Habitatrichtlijnsoorten. Voor rugstreeppad ontbreken ondiepe plassen of poelen en zandige, vergraafbare bodem. Wel dient tijdens de werkzaamheden voorkomen te worden dat er (tijdelijke) grond- en/of zanddepots en takkenbossen ontstaan die als resp. voortplantingshabitat of functioneel leefgebied van rugstreeppad zouden kunnen functioneren. De te slopen opstallen in het plangebied staan op venige en erg vochtige bodem en zijn daarmee ongeschikt als winter/landhabitat voor

rugstreeppad. Zandige/droge bodems, ruimtes onder betegelde tuinen en bij funderingen zijn niet aanwezig in het plangebied. Dit is in de omgeving (bebouwde kom Bodegraven) wel te vinden. De watergangen grenzend aan het plangebied is matig geschikt (vrij steile oevers zonder noemenswaardige oevervegetatie) voor heikikker, daarnaast bevindt zich de dichtstbijzijnde populatie op vrij ruime afstand in de Meijepolder ten noorden van het plangebied. De aangrenzende watergangen zijn potentieel geschikt voor platte schijfhoren, de soort is in de directe omgeving in vergelijkbare watergangen aangetroffen. Voor groene glazenmaker ontbreekt krabbenscheer in de aangrenzende watergangen.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

De watergangen grenzend aan het plangebied zijn potentieel geschikt voor platte schijfhoren, echter zullen in deze watergangen geen werkzaamheden plaatsvinden. Nieuwe watergangen worden enkel gegraven in delen wat nu nog in gebruik is als grasland. Voor rugstreeppad dient tijdens de werkzaamheden voorkomen te worden dat er (tijdelijke) grond- en/of zanddepots en takkenbossen ontstaan die als resp. voortplantingshabitat of functioneel leefgebied van rugstreeppad zouden kunnen functioneren. In de huidige situatie ontbreekt zowel geschikt voortplantingshabitat als winter/landhabitat voor rugstreeppad. Voor overige habitatrichtlijnsoorten is het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en/of als essentieel functioneel leefgebied. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig.

5.4 *Nationaal beschermde soorten*

5.4.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling Zuid-Holland
Bosmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Bunzing	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Hermelijn	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Konijn	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Wezel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Dwergmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Ree	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Steenmarter	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Veldmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Vos	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Waterspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Nee
Woelrat	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Meerkikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Bastaardkikker	Amfibieën	1 - 5 km	Ja
Ringslang	Reptielen	0 - 1 km	Nee
Kleine modderkruiper	Vissen	0 - 1 km	Ja
Grote modderkruiper	Vissen	1 - 5 km	Nee

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 1-5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 16-01-2018.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Vaatplanten

Binnen de het plangebied is geen sprake van ecologisch beheerde terreinen, hoogveen, voedselarme of kalkrijke bodem. Op basis hiervan is op voorhand de aanwezigheid van beschermde soorten vaatplanten uit te sluiten. Geschikte bebouwing voor muurflora ontbreekt.

5.4.2.2 Zoogdieren

Voor niet-vrijgestelde soorten (waterspitsmuis) ontbreekt geschikt (voortplantings)habitat. Open water met een rijke oeverbegroeiing ontbreekt. De watergangen grenzend aan het plangebied betreffen afwateringssloten zonder dergelijke oeverbegroeiing. Het plangebied is enkel potentieel geschikt voor Nationaal beschermde soorten welke zijn vrijgesteld in Zuid-Holland. Het gaat dan om soorten als egel en diverse soorten (spits)muizen.

5.4.2.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Voor ringslang en grote modderkruiper ontbreekt geschikt (voortplantings)habitat. Voor ringslag ontbreken structuurrijke vegetaties, stronken, takkenhopen (overwintering) en broedhopen (voortplanting). De aan het plangebied grenzende watergang is voor grote modderkruiper ongeschikt: een (rijke) waterplantengroei ontbreekt. Daarnaast zullen in de aangrenzende watergangen geen werkzaamheden plaatsvinden. Het plangebied is enkel potentieel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Het gaat dan om soorten als gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker.

5.4.2.4 Overige Nationaal beschermde soorten

Overige soortgroepen worden, naast het ontbreken van geschikt habitat, op basis van verspreiding niet verwacht .

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is ongeschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals bosmuis en huisspitsmuis zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden en het werken vanuit één richting.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde houtopstanden*

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen bomenlanen bestaande uit 20 of meer rijbomen en houtopstanden groter dan 10 are aanwezig. Derhalve is een ontheffingsaanvraag niet nodig.

6.2 *Beschermde gebieden*

6.2.1 Wet natuurbescherming

Op basis van de afstand tot de verschillende plangebieden en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van omringende Natura 2000-gebieden zullen aantasten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.2.2 Verordening ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Belangrijke weidevogelgebied.

6.3 *Beschermde soorten*

6.3.1 Soorten Vogelrichtlijn

Aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten zijn in het plangebied uit te sluiten. Geschikt habitat is afwezig, bebouwing is ongeschikt en in de bomen (in en in de directe omgeving van het plangebied) werden geen boomnesten of holen aangetroffen. Tevens maakt het plangebied geen onderdeel uit van essentieel leefgebied voor vogels met een vaste rust- en verblijfplaats. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor – in dezen – alleen algemene vogels. Voortplantingsplaatsen vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet (indien in gebruik). Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 juli).

6.3.2 Soorten Habitatrichtlijn

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en/of als essentieel functioneel leefgebied van habitatrichtlijnsoorten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig. Wel dient ter voorkoming van vestiging van rugstreeppad tijdens de werkzaamheden voorkomen te worden dat er (tijdelijke) grond- en/of zanddepots en takkenbossen ontstaan die als resp. voortplantingshabitat of functioneel leefgebied van rugstreeppad zouden kunnen functioneren.

6.3.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is ongeschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals bosmuis en huisspitsmuis zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden en het werken vanuit één richting.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 Literatuur

Begrippen

- pas.bij12.nl/begrippen

Beschermde soorten

- NDFF Verspreidingsatlas – <https://www.verspreidingsatlas.nl/>
- Wilde Planten – <http://wilde-planten.nl/>
- Reptielen en amfibieën – <http://ravon.nl/>
- Vogels – <https://www.sovon.nl/>
- Libellen en vlinders – <https://www.vlinderstichting.nl/>

Natuurnetwerk Nederland

- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/EHS>

Gedragscode

- <http://www.stadswerk.nl/Themasenprojecten/groenwerkt/wetnatuurbescherming/GedragrcodeRuimtelijkeOntwikkelingenInrichting/default.aspx>
- <https://mijn.rvo.nl/gedragscodes-overige-organisaties>

Kadaster

- <https://bagviewer.kadaster.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <http://app.quickscanhulp.nl/>

Natura 2000

- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=6&id=n2k57&topic=doelstelling>
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=9&id=n2k104&topic=gevoeligheid>

Natuurwetgeving

- <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>
- www.rvo.nl

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Kennisdocumenten

- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Vleermuisprotocol 2017

- <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Zuidelijke en westelijke gevels van de opstallen, kijkrichting naar het noorden.

Oostelijke gevel opstallen, kijkrichting naar het zuidwesten.

Overzicht plangebied inclusief graslandperceel, kijkrichting naar het westen.

Binnenzijde opstal.